

Rīkojumu izpildes politika

II Mērķis

Rīkojumu izpildes politikas (turpmāk tekstā – Politika) mērķis ir:

- nodrošināt Klientu interešu aizsardzību, sniedzot ieguldījuma pakalpojumus saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1287/2006, Eiropas Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 2017/565, Eiropas Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 2017/576 un Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām;
- noteikt galvenos pamatprincipus, kas nodrošinātu Klientam kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu, kā arī pēc iespējas labākos rezultātus priekš Klienta darījumos ar finanšu instrumentiem.

III Saīsinājumi un definīcijas

Banka - AS Expobank, vienotais reģistrācijas numurs 40003043232

Darījums – vienošanās par vai attiecībā uz FI, kas noslēgta starp Banku un Klientu, kuras rezultātā Klients piekrīt Bankas piedāvātai cenai/kotācijai un citiem noteikumiem un par kuras izpildes vietu tiek uzskatīta Banka.

DTS – Daudzpusēja tirdzniecības sistēma.

FI – finanšu instrumenti.

FKTK – Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

Klients – persona, kurai Banka sniedz/var sniegt ieguldījumu pakalpojumus un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumus saskaņā ar noslēgto Pakalpojuma līgumu.

Likums – LR Finanšu instrumentu tirgus likums.

LR – Latvijas Republika.

Pakalpojuma līgums – līgums, kas tiek noslēgts starp Banku un Klientu par attiecīgo ieguldījumu pakalpojumu un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanu.

Politika – Rīkojumu izpildes politika.

Rīkojuma izpildes vieta – vieta, kur tiek noslēgts Rīkojumam atbilstošs darījums. Rīkojumam atbilstošs darījums var būt noslēgts Tirdzniecības vietā vai ārpus regulētā tirgus, t.i. ārpus Tirdzniecības vietas.

Rīkojums – tirdzniecības instrukcija, ko Klients iesniedz Bankai, un izpildot kuru Banka rīkojas kā Klienta aģents savā vai Klienta vārdā.

Sistemātisks internalizētājs — ieguldījumu brokeru sabiedrība vai kredītiestāde, kas organizēti, bieži un sistemātiski veic darījumus uz pašas rēķina, izpildot klientu rīkojumus ārpus regulētā tirgus vai DTS.

Starpnieks – Bankas izvēlētais darījuma (sadarbības vai tirdzniecības) partneris vai brokeris u.c. trešā persona, kura pati nodrošina Rīkojuma izpildi vai nodod Rīkojumu izpildi citam starpniekam.

Tirdzniecības vieta – regulētais tirgus, tai skaitā DTS.

Politikā lietotajiem terminiem ir tāda pati nozīme kāda ir noteikta Likumā, izņemot tos terminus, kuru definējumi ir noteikti šajā Politikā.

IV Izklāsts

1. POLITIKAS PAMATPRINCIPI

1.1. Izpildot Klienta Rīkojumus attiecībā uz FI, tiek ievēroti šādi pamatprincipi:

1.1.1. labāko iespējamo rezultātu sasniegšana Klientam darījumos ar FI;

1.1.2. regulāra Politikas aktualizācija;

1.1.3. Rīkojumu izpildes vietu un Bankas Starpnieku darbības monitorings.

1.2. Banka ievēro Politiku, sniedzot Klientam ieguldījumu pakalpojumus, ja Klientam Banka ir piešķirusi profesionāla klienta statusu. Bankai nav pienākuma nodrošināt labāko rezultātu Rīkojumu izpildē, ja Rīkojumu iesniedz Klients ar tiesīga darījuma partnera statusu. Banka nesniedz ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakuspakalpojumus Bankas klientiem, kuriem ir piešķirts privātā klienta statuss.

2. KLIENTA PIEKRIŠANA POLITIKAI

2.1. Banka uzsāk ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanu Klientam, t.sk. pieņem Rīkojumu izpildei vai noslēdz Darījumu ar Klientu tikai gadījumā, ja Klients ir piekritis Politikai.

2.2. Bankai ir aizliegts sniegt ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakuspakalpojumus, ja Klients nav piekritis Politikai.

2.3. Politika un jebkuri tās grozījumi pirms to spēkā stāšanās dienas ir pieejami Bankas mājas lapā: www.expobank.eu un Bankā tās darba laikā. Klients ir tiesīgs nepiekrīt Politikas grozījumiem, rakstveidā informējot par to Banku.

2.4. Ja Klients nepiekrīt Politikas grozījumiem, Banka pārtrauc ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanu Klientam.

2.5. Banka uzskata, ka Klients ir nepārprotami piekritis Politikai, t.sk. Politikas grozījumiem, ja Klients pēc attiecīgo grozījumu spēkā stāšanās brīža iesniedz Bankai Rīkojumu vai noslēdz ar Banku Darījumu.

3. KLIENTA RĪKOJUMI UN DARĪJUMI

3.1. Banka pieņem Klienta Rīkojumus izpildei regulētajā tirgū, DTS vai ārpus regulētā tirgus, noslēdzot darījumus ar Sistemātisko internalizētāju, tirgus uzturētāju, Starpnieku vai citu likviditātes nodrošinātāju, tai skaitā slēdzot Darījumus. Izpildot Klienta rīkojumus, Banka rīkojas kā Klienta aģents savā, bet, atsevišķajos gadījumos, Klienta vārdā.

3.2. Noslēdzot ar Klientu Darījumu, Banka piedāvā Klientam cenu un Darījuma noteikumus pēc Klienta pieprasījuma, ievērojot šīs Politikas 4.2. un 4.3. punktus noteiktos labākā rezultāta nodrošināšanas faktoros;

3.3. Kad Klients piekrīt Darījuma cenai un citiem Darījuma būtiskajiem noteikumiem, tiek uzskatīts, ka Darījums ir noslēgts un sasniegts Klientam labākais rezultāts.

3.4. Banka var noslēgt Darījumu ar Klientu, tai skaitā, ja:

- 3.4.1. šāda iespēja tiek paredzēta pakalpojumu Līgumā;
- 3.4.2. Klients pats pieprasījis noslēgt Darījumu ar Banku;
- 3.4.3. no pakalpojuma būtības izriet, ka ar Klientu tiek slēgts Darījums;
- 3.4.4. Klients ir brīdināts par to, ka Banka ar viņu slēdz Darījumu.

4. KLIENTA RĪKOJUMU IZPILDES VISPARĒJIE NOTEIKUMI

4.1. Banka izpilda Klienta Rīkojumus godprātīgi, taisnīgi, rīkojoties kā krietns un rūpīgs saimnieks ar pienācīgu profesionalitāti.

4.2. Izpildot Klienta Rīkojumu Banka ievēro piesardzību, izmanto savas zināšanas un pieredzi, kā arī veic visus nepieciešamos un saprātīgos pasākumus, lai sasniegtu labāko rezultātu Klientam, ņemot vērā šīs Politikas noteikumus un sekojošus faktoros:

- izpildes cena un izmaksas,
- izpildes ātrums,
- izpildes iespējamība,
- norēķinu drošums un iespējamība,
- Rīkojumā norādīto FI daudzums,

- jebkurus citus faktorus, kas ietekmē Klienta Rīkojuma izpildes efektivitāti, konsekvenci un Rīkojumu izpildes procesa pastāvīgumu.

4.3. Lai noteiktu 4.2. punktā norādīto faktoru nozīmīgumu Rīkojumu izpildē, Banka papildus izvērtē šādus faktorus:

- Rīkojuma veidu,
- FI, kas ir Klienta Rīkojuma priekšmets, raksturojumu,
- Rīkojuma izpildes vietas raksturojumu.

4.4. Banka, lai sasniegtu labāko rezultātu Klientam Rīkojuma izpildē pēc saviem ieskatiem izvērtē visus Politikas 4.2. un 4.3. punktā minētos faktorus kopumā, tomēr neviens no minētajiem faktoriem nav noteicošais.

4.5. Pēc Klienta Rīkojuma izpildīšanas, saņemot FI vai naudas līdzekļus, Banka atbilstoši Pakalpojuma līguma noteikumiem tos ieskaita Klienta attiecīgajā kontā.

4.6. Banka veic ikgadējo informācijas publicēšanu par rīkojumu izpildes kvalitāti apkopotā veidā (saskaņā ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 2017/565).

5. RĪKOJUMU APVIENOŠANA UN SADALĪŠANA

5.1. Banka apvieno Klienta Rīkojumu ar cita Klienta Rīkojumu vai ar darījumu uz Bankas rēķina, ja, pēc Bankas viedokļa, nepastāv varbūtība, ka Rīkojumu apvienošana kaitēs to Klientu interesēm, kuru Rīkojumus Banka apvieno un Rīkojumu apvienošana sekmēs labākā rezultāta nodrošināšanu.

5.2. Banka informē Klientu, kura Rīkojums tiek apvienots. Klientam jāpaziņo Bankai, ja tas nepiekrīt Rīkojumu apvienošanai.

5.3. Banka sadala atbilstoši punktam 5.1. iepriekš apvienotus Rīkojumus, ievērojot šādu kārtību:

5.3.1. Banka sadala iegūtos līdzekļus vai FI proporcionāli Klienta Rīkojumā norādītajiem apmēriem:

5.3.1.1. pēc vidējās apvienotā rīkojuma izpildes cenas rīkojumiem par tirgus cenu;

5.3.1.2. pēc noteiktās apvienota rīkojuma izpildes cenas rīkojumiem par noteiktu cenu;

5.3.2. daļējas izpildes gadījumā, Banka sadala iegūtos līdzekļus vai FI atbilstoši 5.3.1.punktam vai tā, lai iespējami maksimāli samazinātu katra Klienta zaudējumus.

5.4. Banka var piemērot citu apvienoto Rīkojumu sadalīšanas kārtību nekā 5.3. punktā noteikto, iepriekš to saskaņojot ar Klientu.

5.5. Ja Banka darījumu uz sava rēķina ir apvienojusi ar viena vai vairāku Klientu Rīkojumiem un apvienotais rīkojums tiek izpildīts daļēji, tā iegūtos līdzekļus vai FI sadala prioritārā secībā – vispirms par labu Klientiem un tad - Bankai. Ja Banka var pierādīt, ka bez šādas Rīkojumu apvienošanas tā nebūtu izpildījusi Klienta(u) Rīkojumu ar tik izdevīgiem nosacījumiem vai nebūtu izpildījusi to vispār, tad Banka attiecībā uz darījumu uz sava rēķina var piemērot proporcionālu ienākumu sadalījumu (atbilstoši punktam 5.3.1.).

6. RĪKOJUMU IZPILDES VIETAS

6.1. Nodrošinot Klienta Rīkojuma izpildi Banka var:

6.1.1. nodot Rīkojumu izpildei vienā vai vairākās Bankai pieejamās Tirdzniecības vietās;

6.1.2. nodot Rīkojumu izpildei Starpniekam;

6.1.3. izpildīt Rīkojumu patstāvīgi, noslēdzot Rīkojumam atbilstošu darījumu ar Bankas darījumu (sadarbības vai tirdzniecības) partneri;

6.1.4. izpildīt Rīkojumu uz sava rēķina.

6.2. Rīkojuma nodošana Starpniekam nozīmē, ka Rīkojumam atbilstošu darījumu veic trešā puse. Bankas Starpnieks izpilda Rīkojumu saskaņā ar tā noteikumiem un politikām, vai nodod to izpildei Tirdzniecības vietā vai savam starpniekam.

6.3. Banka piesaista tādus Starpniekus, kas pēc Bankas ieskatiem ir spējīgi izpildīt Rīkojumus, ņemot vērā Bankas pienākumu nodrošināt Klientam labāko rezultātu. Banka izvēlas Starpniekus, kuri ir spējīgi Klienta Rīkojumu izpildē sasniegt vismaz tādus rezultātus, kādus Banka saprātīgi plānotu iegūt sadarbībā ar citiem starpniekiem.

6.4. Ne visiem Bankas Starpniekiem ir saistoši tiesību akti, kuri paredz labākā rezultāta sasniegšanu Klientiem, tomēr Banka regulāri novērtē ar Bankas Starpnieku palīdzību sniegto pakalpojumu kvalitāti un to atbilstību iespējai nodrošināt labāko rezultātu Rīkojumu izpildē. Banka novērtē norēķinu ātrumu un drošumu, ērtību, cenu noteikšanas politiku u.c. faktorus, nododot Rīkojumu izpildi Starpniekiem.

6.5. Banka pieņem Rīkojumu izpildei saistībā ar sākotnējo tirgu (sākotnējo vērtspapīru izvietošanu), nododot to emitentam, emitenta pilnvarotam aģentam saskaņā ar attiecīgās emisijas noteikumiem un/vai saskaņā ar Klienta īpašiem norādījumiem.

6.6. Nosakot Rīkojumu izpildes vietu attiecīgajai FI kategorijai, Banka ņem vērā šādus faktorus:

- izpildes izmaksas,
- likviditāti,
- norēķinu drošumu,
- izpildes ērtību,
- informācijas pieejamību,
- pēc iespējas īsāko piekļuves iespējamību attiecīgajai Rīkojuma izpildes vietai.

6.7. Banka pieņem Rīkojumus izpildei Tirdzniecības vietā (tai skaitā izmantojot Starpnieku pakalpojumus) attiecībā uz šādām FI kategorijām:

6.7.1. akcijām;

6.7.2. biržā tirgotajiem ieguldījumu fondiem;

6.7.3. biržā tirgotajiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

6.8. Banka pieņem Rīkojumus izpildei ārpus Tirdzniecības vietas attiecībā uz šādām FI kategorijām:

6.8.1. ārpus biržas tirgotie atvasinātie finanšu instrumenti;

6.8.2. naudas tirgus instrumenti un parāda vērtspapīri (obligācijas);

6.8.3. strukturētie produkti (akcijas, obligācijas, valūtas, preces);

6.8.4. finansēšanas līgumi starp Banku un Klientu, tai skaitā REPO/REVERSE REPO darījumi;

6.8.5. valūtas maiņas darījumi.

6.9. Nosakot Rīkojumu izpildes vietu, neviens no 6.6. punktā minētajiem faktoriem nav noteicošais un Banka izvērtē visus minētos faktorus kopumā, nodrošinot pēc iespējas labāko rezultātu Klientam.

6.10. Ja Bankai ir pieejama tikai viena Rīkojuma izpildes vieta, kurā iespējams izpildīt Klienta Rīkojumu, tad tiek uzskatīts, ka labākais rezultāts tiek sasniegts, kad Banka izpilda Klienta Rīkojumu šajā vietā, kaut arī šajā vietā pieejamās cenas atšķiras no cenām, kas pastāv tirgū, bet nav pieejamas Bankai.

6.11. Banka ir tiesīga izpildīt Klienta Rīkojumus ārpus regulētā tirgus vai DTS, ja vien Klients nav devis Bankai īpašu rakstisku norādījumu par to, ka Klients nevēlas, lai tā Rīkojumi tiktu izpildīti ārpus regulētā tirgus vai DTS.

6.12. Veicot Rīkojuma izpildi, Banka tomēr nevar garantēt, ka Rīkojumā norādītais darījums tiks noslēgts.

6.13. Iespējamo Rīkojumu izpildes vietu sarakstu apstiprina Bankas Valde un tas ir pieejams Bankas mājas lapā: www.expobank.eu un Bankā tās darba laikā. Rīkojumu izpildes vietu saraksts nav izsmeļošs un Banka var izmantot arī citas Rīkojumu izpildes vietas un veidus.

7. RISKI RĪKOJUMA IZPILDES PROCESĀ

7.1. Jebkura Rīkojuma izpilde, t.sk. iesniegšana, kā arī Rīkojuma izpildes process kopumā tiek pakļauts vairākiem riskiem un saistīts ar dažādiem faktoriem, kas var apgrūtināt vai padarīt par neiespējamu kā Rīkojuma izpildi, tā arī Rīkojuma izpildes procesa pabeigšanu, vai radīt nelabvēlīgas sekas Klientam arī pēc Rīkojuma iesniegšanas.

7.2. Pie šādiem faktoriem vai riskiem, kurus var atklāt gan Banka, gan Klients, tajā skaitā tiek pieskaitāmi faktori un riski, kas ir saistīti gan ar īpašiem tirgus apstākļiem, gan ar likviditāti, gan ar norēķiniem, gan ar notikumu izpildi, gan ar Starpnieka kļūdām, gan ar saziņas līdzekļiem un tirdzniecības sistēmām, gan ar sakaru, komunikāciju traucējumiem vai bojājumiem utt.

7.3. Pastāvot Politikas 7.2. punktā minētajiem apstākļiem, Banka ir tiesīga atkāpties no Politikas noteikumiem, t.sk. pakļaut Rīkojumu citam izvērtējumam, izvēlēties citas Rīkojuma izpildes vietas un veikt citus pasākumus, nekā noteikts Politikā, ar mērķi nodrošināt Klientam pēc iespējas labāko rezultātu, informējot par to Klientu.

8. POLITIKAS ĪSTENOŠANAS KONTROLE

8.1. Banka regulāri pārbauda Politikas atbilstību tiesību aktiem un novērtē tās efektivitāti, kā arī kontrolē Klientu Rīkojumu izpildes atbilstību Politikai un Eiropas Komisijas Deleģētai regulai (ES) Nr. 2017/565, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem.

8.2. Banka regulāri, vismaz reizi gadā, vai gadījumā, ja notiek būtiskas izmaiņas, kas var ietekmēt labākā rezultāta sasniegšanu Rīkojuma izpildes procesā, pārskata šo Politiku.

V Dokumentu glabāšana

Normatīvie dokumenti elektroniskā formā: Dokumentu informācijas sistēmā.

VI Saistītie dokumenti

Komisijas regula (EK) Nr. 1287/2006 (2006. gada 10. augusts), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību pienākumu vest uzskaiti, darījumu pārskatu sniegšanu, tirgus pārskatāmību, finanšu instrumentu pielaidi tirdzniecībai un šajā direktīvā definētajiem termiņiem

Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/576 (2016. gada 8. jūnijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuri attiecas uz ieguldījumu brokeru sabiedrību veikto ikgadējo informācijas publicēšanu par izpildes vietu identitāti un izpildes kvalitāti

Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2017/565 ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem.

Finanšu instrumentu tirgus likums.